

Selgitusi alates 01. juulist 2014 kehtiva ehitusseaduse ning majandus- ja taristuministri määruse „Ehitusala tegevusalade alaliikide loetelu ning vastutava spetsialisti kutsenimetuste ja -tasemete nõude täpne jagunemine tegevusalade alaliikide kaupa” juurde.

Alates 01. juulist 2014 kehtiv ehitusseaduse redaktsioon sätestab kaks uut volitusnormi: EhS § 41 lõige 4, mille alusel kehtestab valdkonna eest vastutav minister ehitusala tegevusalade alaliikide loetelu, ja § 47 lõige 4, mille alusel valdkonna eest vastutav minister ehituse tegevusaladel vastutava spetsialisti kutsenimetuste ja kutsetasemete nõude täpse jagunemise tegevusalade alaliikide kaupa.

Analoogne volitusnorm oli ka EhS eelmise redaktsiooni § 42 lõikes 8, mille kohaselt võis majandus- ja kommunikatsiooniminister kehtestada tegevusalade täpse liigituse loetelu - Majandus- ja kommunikatsiooniministri 4. oktoobri 2010 määrus nr 73 „Majandustegevuse registris ehituse valdkonnas tegutseva ettevõtja tegevusala täpse liigituse loetelu” (edaspidi *endine määrus*). Endine määrus muutus kehtetuks MsüSi jõustumisel EhSs vastava volitusnormi kehtetuks tunnistamisega.

Tegevusalade alaliigitus muutus, kuna seadusega on muudetud tegevusalade teatamiskohustuslikke alaliike ning arvestatakse muutunud kutsenimetusi ja -tasemeid. Kvalifikatsiooninõuete kehtestamisel on lähtutud, et oleks tagatud ehitamise ja ehitise ohutus, keskkonnasäästlikkus ja asjatundlikkus.

Määruses säilitati senised ehituse valdkonnas tegutsemise üldised põhimõtted. Muudeti eelkõige sõnastuslikult ja erinevate liigituste liitmise ja lahutamise teel mõningal määral seni kehtinud tegevusaladel täpseid liigitusi nende üleviimisel tegevusalade alaliikideks.

Siinkohal mõned näited, mis on rakendatavad kõigile tegevusaladele. Nii ei ole eraldi välja toodud üldehitusliku ehitamises või konstruktsioonide projekteerimises sisalduvaid osategevusi. Nimetatud (osa)tegevused kuuluvad üldehituse või konstruktsioonide projekteerimise tegevusala alla. Seega näites seni katusetööde tegevusalal tegutsenud ettevõtja on üldehituse valdkonnas tegutsev ettevõtja. Uus ettevõtja, kes alustab müüritööde ettevõtjana tegutsemist, peab MTRit teavitama oma tegevuse alustamisest kui üldehitusettevõtja. Seejuures ei tohi unustada et ettevõtja tohib tegutseda ainult oma vastutva spetsialisti pädevuse ulatuses nagu sätestab ehitusseadus. Seega kui vastutava spetsialisti pädevuseks on eelneva näite varal vaid müüritööd, siis vaatamata sellele, et majandustegevuse teade on tehtud üldehituse valdkonna peale, tohib ettevõtte tegutseda vaid kitsamalt müüritööde tegemisel.

Senine valdkond hüdrotehniliste ehitiste projekteerimine, ehitamine jms (sadamad, kaid, lainemurdjad, tammid vms) nimetati ümber sadamarajatiste (kaid, lainemurdjad ja muud avaveekogude ehitised vms) tegevusalaks, kuna see nimetus iseloomustab tegevust paremini. Ajalooliselt on tegevusala hüdrotehniline ehitamine sisu olnud pigem seotud siseveekogudesse (tammid, paisud ja muud siseveekogude ehitised vms). ehitamisega. Seega kasutatakse hüdrotehnilise ehitamise mõistet edaspidi siseveekogudega seotud ehitiste kontekstis.

Uues määruses liideti senised tegevusalad elektroonilise side võrkude ja -rajatiste ehitamine ning nõrkvoolusüsteemide ehitamine või projekteerimine ja nimetati telekommunikatsiooni süsteemid ja -võrgud (rajatised) ehitamiseks ja projekteerimiseks, kuna tegemist olemuselt ja kontrollitavatelt sisukompetentsidelt üsna sarnaste valdkondadega.

Ehitamise tegevusalast jäeti välja tahkekütusega köetavate küttesüsteemide ja neid teenindavate süsteemide ehitamine, kuna vastavat valdkonda reguleerib tuleohutusseadus ning puudub vajadus dubleerimiseks.

EhS-iga reguleeritud tegevusalade seast on välja arvatud ehitusjuhtimise tegevusala, kuna alamaktides ja praktikas on seda tegevusala sisustatud pigem üldise projektijuhtimise ja konsulteerimise tegevusalana, millele seadusandlusega kitsaste nõuete seadmine ei ole õigustatud ja millel tegutsemine vajab sageli sisuliselt rohkem projektijuhtimisalast kompetentsi kui kitsaid ehituserialaseid eriteadmisi. Lisaks on ehitusjuhtimise tegevusala registreering olnud tänaseni reeglina paralleelne ehitamise või omanikujärelevalve tegemise registreeringuga ja seega ei oma iseseisvat väärtust. Samuti osutub äärmiselt keerukaks sellel tegevusalal tegutsejate kompetentside määratlemine ja kontroll ning ka hiljuti jõustunud ehitusinseneride kutsestandard sisustab sama nimetusega tegevusala teisiti kui seda on tänaseni õigusloomes tehtud.

Energiaaudiitorid ja energiamärgise väljastajad saavad tegutseda üksnes juhul, kui neil on vastav kutse kutseeaduse tähenduses, saab nende pädevust kontrollida kutseregistris. Seega ei anna täiendav teavitamine majandustegevuse registris nende puhul uut lisandväärtust. Eeltoodust tulenevalt ei ole ettevõtetal, kes tegelevad energiamärgise väljastamisega või energiaaudititega oma tegevuse alustamisel teatamiskohustust.

Võrreldes kooskõlastamisele saadetud eelnõuga on määruse lisas tehtud muudatus, mis puudutab valveseadmestiku projekteerimist ja ehitamist (sh paigaldamist ja hooldust). Nimetatud tegevusala alaliigid on määruse reguleerimisalast välja jäetud, mis tähendab, et valveseadmestiku projekteerimise ja ehitamisega tegelevatel ettevõtjatel ei ole ehitusseadusest tulenevalt majandustegevusteate esitamise kohustust. Turvateenuse osutamist (sh valveseadmestiku projekteerimine, paigaldamine ja hooldamine) reguleerib turvaseadus, mis kuulub Siseministeeriumi haldusalasse. MSüSi eelnõuga

muudeti turvaseadust selliselt, et turvateenuse osutamiseks, välja arvatud valveseadmestiku projekteerimiseks, paigaldamiseks ja hooldamiseks, peab ettevõtja taotlema tegevusloa.

Üldjuhul saab vastutav spetsialist oma pädevust tõendada üksnes kutsega, siis üleminekuaja erisusena, tulenevalt EhS § 723, võib vastutav spetsialist oma pädevust tõendada erialase kõrghariduse ja erialase kolmeaastase töökogemusega, mida arvestatakse alates erialast kõrgharidust tõendava dokumendi väljastamise kuupäevast, ehitamise tegevusalal kuni 30. juunini 2018 ning projekteerimise, ehitusuuringute, omanikujärelevalve, ehitusprojektide ja ehitiste ekspertiiside tegemise tegevusalal kuni 30. juunini 2016.

Ehitusala ettevõtjatel, kes ei ole alates 1 juulist 2014 teavitamiskohustuslikud, kustutati MTRs senine registreering (nt ehitusalane konsulteerimine).

Allpool leiate kokkuvõtva tabeli muudatustest.

Kokkuvõttev tabel muudatustest

Täpne liigitus 2013 määruse järgi	Täpne liigitus 01.07.2014	MÄRKUSED
Ehitamine	Ehitamine	
üldehituslik ehitamine	üldehituslik ehitamine	osategevusi eraldi välja ei tooda, hõlmatud üldehitusega. Piirangud tulenevad vastutva spetsialisti pädevusest, sh kutsetunnistusele kantud või kutsestandardis sätestatud pädevusest või selle piiridest.
hüdrotehniline ehitamine	hüdrotehniline ehitamine (tammid, paisud ja muud siseveekogude ehitised vms)	uus alaliigitus, hakatakse teadetes esitama alates 01.07.2014
	sadamarajatiste ehitamine (kaid, lainemurdjad ja muud avaveekogude ehitised vms)	
hoonesiseste ja kinnistuiseste küttesüsteemide ja soojussõlmede ehitamine	hoone ja selle juurde kuuluva küttesüsteemi ehitamine, sh katlasüsteemi (va elektri- ja gaasivarustuse osa) ehitamine	senised alaliigid liidetakse, nimetus muutub
katlasüsteemide ehitamine (v.a elektri- ja gaasivarustuse osa)		
hoonesiseste ja kinnistuiseste veevarustuse- ja kanalisatsioonisüsteemide ehitamine	hoone ja selle juurde kuuluva veevarustuse ja kanalisatsiooni ehitamine	nimetuse muudatus
välisveevarustuse- ja kanalisatsioonivõrkude ehitamine	ühisveevärgi ja kanalisatsiooni (s.h. pumplate, puhastite ja muude seotud rajatiste) ehitamine	senised alaliigid liidetakse, nimetus muutub
pumplate, puhastite ja muude seotud rajatiste, ehitamine		
kaugküttesüsteemide ehitamine	kaugküttesüsteemide ehitamine	
ventilatsioonisüsteemide ehitamine	ventilatsioonisüsteemide ehitamine	
jahutussüsteemide ehitamine	jahutussüsteemide ehitamine	
ehitiste kontrollimis- ja juhtimissüsteemide automatiseerimine	ehitiste kontrollimis- ja juhtimissüsteemide automatiseerimine	
elektroonilise side võrkude ja -rajatiste ehitamine	telekommunikatsiooni süsteemid ja -võrgud (rajatised)	senised alaliigid liidetakse, nimetus muutub. Silmas peetakse nii hoone siseseid paigaldisi kui ka iseseisvaid rajatisi.
nõrkvoolusüsteemide ehitamine		
tahkekütusega köetavate küttesüsteemide ja neid teenindavate süsteemide ehitamine		reguleeritud tuleohutusseadusega

Projekteerimine	Projekteerimine	
arhitektuurne projekteerimine	arhitektuurne projekteerimine	
konstruktsioonide projekteerimine	konstruktsioonide projekteerimine	osategevusi eraldi välja ei tooda, hõlmatud projekteerimisega. Piirangud tulenevad vastutva spetsialisti pädevusest, sh kutsetunnistusele kantud või kutsestandardis sätestatud pädevusest või selle piiridest.
	hüdrotehniliste ehitiste (tammid, paisud ja muud siseveekogude ehitised vms) projekteerimine	uus alaliigitus, hakatakse teadetes esitama alates 01.07.2014
hüdrotehniliste ehitiste projekteerimine (sadamad, kaid, lainemurdjad, tammid vms)	sadamarajatiste (kaid, lainemurdjad ja muud avaveekogude ehitised vms) projekteerimine	
hoonesiseste ja kinnistuiseste küttesüsteemide ja soojussõlmede (v.a elektri- ja gaasivarustuse osa) projekteerimine	hoone ja selle juurde kuuluva küttesüsteemi, sh katlasüsteemi (v.a elektri- ja gaasivarustuse osa), ventilatsioonisüsteemi ja jahutussüsteemi projekteerimine	senised alaliigid liidetakse, nimetus muutub
jahutussüsteemide projekteerimine		
ventilatsioonisüsteemide projekteerimine		
katlasüsteemide projekteerimine (v.a elektri- ja gaasivarustuse osa)		
kaugküttesüsteemide projekteerimine	kaugküttesüsteemide projekteerimine	
hoonesiseste ja kinnistuiseste veevarustuse- ja kanalisatsioonisüsteemide projekteerimine	hoone- ja selle juurde kuuluva veevarustuse- ja kanalisatsiooni projekteerimine	nimetuse muudatus
välisveevarustuse- ja kanalisatsioonivõrkude projekteerimine	ühisveevärgi ja kanalisatsiooni (s.h pumplate, puhastite ja muude seotud rajatiste) projekteerimine	senised alaliigid liidetakse, nimetus muutub
pumplate, puhastite ja muude seotud rajatiste, projekteerimine		
ehitiste kontrollimis- ja juhtimissüsteemide automatiseerimise projekteerimine	ehitiste kontrollimis- ja juhtimissüsteemide automatiseerimise projekteerimine	
elektroonilise side võrkude ja -rajatiste projekteerimine	telekommunikatsiooni süsteemid ja -võrgud (rajatised)	senised alaliigid liidetakse, nimetus muutub
nõrkvoolusüsteemide projekteerimine		

omanikujärelevalve tegemine	omanikujärelevalve tegemine	
üldehitusliku ehitamise omanikujärelevalve tegemine	üldehitusliku ehitamise omanikujärelevalve tegemine	
kütte- ja ventilatsioonitööde ning jahutustööde omanikujärelevalve tegemine	kütte-, ventilatsiooni-, jahutussüsteemide ehitamise omanikujärelevalve tegemine	senised alaliigid liidetakse, nimetus muutub
vee- ja kanalisatsioonitööde omanikujärelevalve	veevarustuse- ja kanalisatsioonisüsteemide ehitamise omanikujärelevalve tegemine	nimetuse muudatus
nõrkvoolu-, side-, ja ehitiste kontrollimis- ja juhtimissüsteemide automatiseerimise omanikujärelevalve tegemine	elektrisüsteemide, automaatikasüsteemide ning telekommunikatsioonisüsteemide ja -võrkude (rajatised) omanikujärelevalve tegemine	
ehitiste ekspertiiside tegemine	ehitiste ekspertiiside tegemine	
konstruktsioonide ja üldehituslike ekspertiiside tegemine	konstruktsioonide ja üldehitusliku ekspertiisi tegemine	sama
	hüdrotehniliste ehitiste (tammid, paisud ja muud siseveekogude ehitised vms) ekspertiisi tegemine	uus alaliigitus, hakatakse teadetes esitama alates 01.07. 2014
hüdrotehniliste ehitiste ekspertiiside tegemine	sadamarajatiste (kaid, lainemurdjad ja muud avaveekogude ehitised vms) ekspertiiside tegemine	nime muudatus
hoonesiseste ja kinnistuiseste küttesüsteemide (v.a elektri- ja gaasivarustuse osa) ja soojussõlmede ekspertiiside tegemine	hoone ja selle juurde kuuluva küttesüsteemi, sh katlasüsteemi (v.a elektri- ja gaasivarustuse osa), ventilatsioonisüsteemi ja jahutussüsteemi ekspertiisi tegemine	senised alaliigid liidetakse, nimetus muutub, kuna loetletud süsteeme tuleb käsitleda komplekselt
ventilatsioonisüsteemide ekspertiiside tegemine		
jahutussüsteemide ekspertiiside tegemine		
katlasüsteemide (v.a elektri- ja gaasivarustuse osa) ekspertiiside tegemine		
kaugküttesüsteemide ekspertiiside tegemine	kaugküttesüsteemide ekspertiisi tegemine	
hoonesiseste ja kinnistuiseste veevarustuse- ja kanalisatsioonisüsteemide ekspertiiside tegemine	Hoone- ja selle juurde kuuluva veevarustuse ja kanalisatsiooni ekspertiisi tegemine	nimetuse muudatus
välisveevarustuse- ja kanalisatsioonivõrkude ekspertiisid	ühisveevärgi ja kanalisatsiooni (s.h. pumplate, puhastite ja muude seotud rajatiste) ekspertiisi tegemine	senised alaliigid liidetakse, nimetus muutub
pumplate, puhastite ja muude seotud rajatiste, ekspertiiside tegemine		
	hoone arhitektuurse osa nõuetele vastavuse ekspertiisi tegemine	uus alaliigitus, hakatakse teadetes esitama alates 01.07. 2014
ehitiste kontrollimis- ja juhtimissüsteemide automatiseerimise ekspertiiside tegemine		ei reguleerita ehitusseadusega
elektroonilise side võrkude ja -rajatiste ekspertiiside tegemine		
nõrkvoolusüsteemide ekspertiiside tegemine		
ehitiste tuleohutuse alaste ekspertiiside tegemine		

ehitusprojektide ekspertiiside tegemine	ehitusprojektide ekspertiiside tegemine	
arhitektuursete projektide ekspertiiside tegemine	arhitektuursete ehitusprojekti ekspertiisi tegemine	
konstruktsioonide projektide ekspertiiside tegemine	konstruktsiooni ehitusprojekti ekspertiisi tegemine (see sisaldab ehitusprojektide üldehituslike osade ja sõlmede tehniliste lahenduste ekspertiisi tegemise õigust)	
	hüdrotehnilise ehitise (tammid, paisud ja muud siseveekogude ehitised vms) ehitusprojekti ekspertiisi tegemine	uus alaliigitus, hakatakse teadetes esitama alates 01.07.2014
hüdrotehniliste projektide ekspertiiside tegemine	sadamarajatiste (kaid, lainemurdjad ja muud avaveekogude ehitised vms) ehitusprojekti ekspertiisi tegemine	alaliigi nime muudatus
hoonesiseste ja kinnistuisestest küttesüsteemide (v.a elektri- ja gaasivarustuse osa) ja soojussõlmede ekspertiiside tegemine	hoone ja selle juurde kuuluva küttesüsteemi, sh katlasüsteemi (v.a elektri- ja gaasivarustuse osa), ventilatsioonisüsteemi ja jahutussüsteemi ehitusprojekti ekspertiisi tegemine	Senised alaliigid liidetakse, nimetus muutub, kuna loetletud süsteeme tuleb käsitleda komplekselt
ventilatsioonisüsteemide ekspertiiside tegemine		
jahutussüsteemide projektide ekspertiiside tegemine		
katlasüsteemide (v.a elektri- ja gaasivarustuse osa) projektide ekspertiiside tegemine		
kaugküttesüsteemide projektide ekspertiiside tegemine	kaugküttesüsteemi ehitusprojekti ekspertiisi tegemine	nimetuse väike muudatus
hoonesiseste ja kinnistuisestest veevarustuse- ja kanalisatsioonisüsteemide projektide ekspertiiside tegemine	hoone- ja selle juurde kuuluva veevarustuse ja kanalisatsiooni ehitusprojekti ekspertiisi tegemine	nimetuse muudatus
välisveevarustuse- ja kanalisatsioonivõrkude projektide ekspertiiside tegemine	ühisveevärgi ja kanalisatsiooni (s.h. pumplate, puhastite ja muude seotud rajatiste) ehitusprojekti ekspertiisi tegemine	senised alaliigid liidetakse, nimetus muutub
pumplate, puhastite ja muude seotud rajatiste, projektide ekspertiiside tegemine		
ehitiste kontrollimis- ja juhtimissüsteemide automatiseerimise projektide ekspertiiside tegemine	ehitiste kontrollimis- ja juhtimissüsteemide automatiseerimise projektide ekspertiiside tegemine	
elektronilise side võrkude ja -rajatiste projektide ekspertiiside tegemine	telekommunikatsioonisüsteemide ja -võrkude (rajatised) ehitusprojektide ekspertiisi tegemine	senised alaliigid liidetakse, nimetus muutub
nõrkvoolusüsteemi projektide ekspertiiside tegemine		
elektripaigaldise projektide ekspertiiside tegemine		
ehitusprojektide tuleohutuse alaste ekspertiiside tegemine		ehituseadus ei reguleeri

ehitusuuringute (ehitusgeoloogilised ja ehitusgeodeetilised uuringud) tegemine	ehitusuuringute (ehitusgeoloogilised ja ehitusgeodeetilised uuringud) tegemine	
ehitusgeodeetiliste tööde (märkimistööd, teostus- ja kontrollmõõdistused) tegemine	ehitusgeodeetiliste tööde (märkimistööd, teostus- ja kontrollmõõdistused) tegemine	
ehitusgeodeetiliste uuringute (ehitus- ja/või planeeringuala geodeetilised uurimistööd projekteerimiseks ja/või planeerimiseks) tegemine	ehitusgeodeetiliste uuringute (ehitus- ja/või planeeringuala geodeetilised uurimistööd projekteerimiseks ja/või planeerimiseks) tegemine	
inseneritehniliste geodeesiatööde (ehitiste vajumisvaatlused, ülesmõõdistamised, mahumäärangud jms insenergeodeetilised tööd) tegemine	inseneritehniliste geodeesiatööde (ehitiste vajumisvaatlused, ülesmõõdistamised, mahumäärangud jms insenergeodeetilised tööd) tegemine;	
ehitusgeoloogiliste (geotehniliste) uuringute tegemine	ehitusgeoloogiliste (geotehniliste) uuringute tegemine	

Majandus-ja Kommunikatsiooniministeerium
Ehitus- ja elamutalitus
Koostatud 24.07.2014